

ת"פ (באר שבע) 5499-09-14 - מדינת ישראל נ' ס א - בעצמו

ת"פ (באר-שבע) 5499-09-14 - מדינת ישראל נ' ס א - בעצמושלום באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 5499-09-14

מ"ת (באר-שבע) 5528-09-14

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד בת אל חיים יואל

נ ג ד

ס א - בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד סמיר אבו עאבד

בית משפט השלום בבאר-שבע

[04.01.2016]

בפני כב' השופט יואב עטר

גמר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות (כנגד בת זוג) שעניינה בכך שכעולה מכתב האישום המתוקן הנאשם היכה את אשתו, בכל חלקי גופה, באמצעות ידיו ורגליו לאחר מכן היכה אותה בגבה באמצעות מקל של מטאטא, נשך את ידה השמאלית, משך בשערותיה, וגרם לה לחבלות כמפורט בכתב האישום והכל על רקע כעסו, כי לא היתה לו חולצה מגוהצת בבית.
2. ביום 25.11.14, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, אשר כלל הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, והסכמה להגשת תסקיר, תוך שהובהר כי כל אחד מהצדדים, יטען באופן פתוח לאחר מכן. תסקירי שירות המבחן
3. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים.
4. מהתסקיר הראשון מיום 3.6.15, עולה כי הנאשם סיים 12 שנות לימוד, ולאחר לימודיו, התנדב לשירות צבאי, ושירת שירות מלא כחייל קרבי בגדס"ר הבודאי.
5. הנאשם סיפר לשירות המבחן, כי במהלך שירותו הצבאי חווה אירועים טראומטיים אשר הובילו לקשיי תפקוד עד היום, תוך דחיסת כעסים.

6. כעולה מהתסקיר לאחר שחרורו מצה"ל עבד הנאשם בתחום האבטחה והחזיק ברישיון לנשיאת נשק והתקשה לראות עצמו משולב בעבודה שאינה אבטחה, ואף התקשה למצוא עבודה שכזו.
7. מהתסקיר עולה כי הנאשם והמתלוננת נישאו לפני כ 5 שנים, באמצעות שידוך וסבלו מבעית פוריות אשר הובילו לכעסים ומתחים, בין בני הזוג, וכעסים ומתחים אלו הובילו למקרה האלימות נשוא כתב האישום המתוקן.
8. מהתסקיר עולה כי זו מעורבותו הפלילית הראשונה של הנאשם. הנאשם הודה בפני שירות המבחן ולקח אחריות מלאה על מעורבותו בעבירה ואף הביע צער רב על מעורבותו זו, תוך שטען כי בעת ביצוע העבירה, היה נסער ופעל מתוך רגשות של תסכול, ותחושות של הצפה רגשית.
9. שירות המבחן התרשם מנטייה לדחוס רגשות ועמד נכון למועד עריכת התסקיר הראשון, על חוסר בכלים להתמודדות אדפטיבית במצבי משבר (מיומנות שרכש מאז, כעולה מהתסקיר השני בעקבות ההליך הטיפולי האינטנסיבי שעבר).
10. כעולה מהתסקיר, הנאשם השתלב בתהליך טיפולי במסגרת מרכז היום ב"דיאלוג מחודש", הביע מוטיבציה והחל את הטיפול ביום 28.4.2015.
11. מהתסקירים עולה כי המדובר בטיפול יום יומי הכולל שתי קבוצות טיפוליות מידי יום ופגישה פרטנית פעם בשבוע וכי הנאשם התמיד בטיפול, עד לסיומו (המדובר בטיפול הנמשך 4 חודשים).
12. שירות המבחן המליץ כבר בתסקיר הראשון על ענישה שיקומית בדמות צו מבחן למשך שנה לצד צו של"צ, ואף המליץ על ביטול הרשעת הנאשם.
13. על אף המלצתו הסופית של שירות המבחן, הורה בית המשפט על הגשת תסקיר נוסף, על מנת שניתן יהא לעקוב אחר המשך ההתקדמות באפיק הטיפולי, ולבחון את עמדת המתלוננת.
14. העיון בשני התסקירים מלמד על התקדמות ממשית של הנאשם בתפיסותיו, ועל השינוי שחל בו נוכח הטיפול.
15. בתסקיר העדכני מיום 30.11.15 פירט שירות המבחן בהרחבה אודות סיכום הטיפול שעבר הנאשם במסגרת "דיאלוג מחודש". שירות המבחן עמד על כך שהנאשם לא הכחיש עובר לטיפול קיומם של מאפייני אישיות אלימים, נטה לקבל את דעת האחר ללא יכולת לערער עליה, והתנהל באופן אשר הובילו לתחושות לחץ ונקיטה בדפוסים של הדחקה.
16. שירות המבחן עמד על כך שעובר לטיפול נעדר הנאשם כלים להתמודדות אדפטיבית, במצבי משבר, וכי קשיי בני הזוג להרות הביאו את הנאשם לתחושות כישלון עד כדי התפרצות אימפולסיבית.
17. בתסקיר העדכני ציין שירות המבחן כי התרשם כי הנאשם ערך שינוי אינטנסיבי באורחות חייו, וכיום בעל יכולת לקיים מערכת יחסים זוגית בריאה יותר.
18. בתסקיר העדכני ציין שירות המבחן כי במהלך הטיפול חל שינוי מהותי בנאשם תוך שבתחילת הטיפול היה פסיבי, מיעט לחשוף תכנים אישיים. בהמשך, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מפיק תועלת משמעויות מהקבוצה הטיפולית, הרשה לעצמו להיות אותנטי, ואף עבר שינוי של ממש ביכולתו לקבל ביקורת על התנהגותו תוך שבהמשך נתפס כאדם רגוע וקשוב.
19. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הבין לעומק את המטרות הטיפוליות, כי הטיפול בעניינו של הנאשם התמקד בדיאלוג שבין הקודים התרבותיים, על רקע גידולו, לבין הנאשם.
20. שירות המבחן פירט כי הנאשם שיתף בכנות ביחס לעבירת האלימות בה הורשע, ועסק במהלך הטיפול בנייתוח מעמיק של הנסיבות ושל הדפוסים הבעייתיים שהובילו להתנהגותו האלימה באירוע.
21. שירות המבחן התרשם כי הנאשם רגיש מאד בנוגע לתחושת הערך העצמי.
22. שירות המבחן ציין כי הנאשם הצליח ליצור קשר ולהתמסר לתהליך הטיפולי, וכי ניכר כי היה לנאשם קל יותר לבטא את עצמו ולחשוף חלקים עמוקים ורגישים בעצמו במפגש הפרטני.
23. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הצליח להעמיק בסוגיות אשר הטרידו אותו, כגון נטייתו לדחיינות, ופסיביות, קשייו לנהוג באסרטיביות, וכי הנאשם הצליח לאתגר את התפיסות התרבותיות עליהם גדל.
24. שירות המבחן התרשם כי מעבר ללקיחת האחריות, על התנהגותו האלימה, הנאשם החל לראות ולהכיר ברגשותיה וצרכיה של אשתו, והצליח לחוש אמפתיה כנה כלפי החוויה שלה.
25. שירות המבחן פגש את המתלוננת אשר תיארה בפני שירות המבחן תמונה של קשר מורכב, שתחילתו בנישואי שידוך ללא היכרות מוקדמת. המתלוננת ציינה בפני שירות המבחן כי עם הזמן למדה לאהוב את הנאשם וכי בשל קשיי הפוריות הייתה הזוגיות ביניהם רוויית מתחים.

26. המתלוננת הביעה בפני שירות המבחן רצון לשוב ולהתגורר עם הנאשם, ולחדש את הקשר ביניהם.
27. שירות המבחן התרשם כי שני בני הזוג מעוניינים לשקם ולשמר את היחסים הזוגיים ביניהם, ומתעתדים לשוב ולהתגורר יחדיו לאחר גזר דין.
28. שירות המבחן סיכם את תסקירו בכך שפירט כי התרשם שהנאשם עבר תהליך שינוי אמיתי ועמוק, והמליץ על ביטול ההרשעה, בין השאר, נוכח המשמעות הנוגעת להרשעה לעיסוקו בתחום האבטחה וזאת לצד הטלת צו מבחן למשך שנה וצו של"צ.
- טענות הצדדים
29. באת כוח המאשימה עמדה בהרחבה על חומרת העבירה עצמה, עוצמת האלימות הגבוהה, הפגיעה הפיזית שנגרמה למתלוננת, כפי שבאה לידי ביטוי בתמונות שהוגשו לעיוני ועל כך שהאלימות העזה בה נקט הנאשם נבעה מרקע של מה בכך, שעניינו העדרה של חולצה מגוהצת בבית.
30. המאשימה ציינה כי לשיטתה, מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 18 חודשי מאסר בפועל, כי המאשימה ערה להליך הטיפולי שעבר הנאשם לרבות טיפול בן 4 חודשים במסגרת "דיאלוג מחודש" ועתרה למאסר בפועל בתחום המתחם, מאסר על תנאי, קנס, ופיצוי למתלוננת.
31. בא כוח הנאשם עתר לקבל את המלצת שירות המבחן, עמד ארוכות על נסיבותיו של הנאשם אשר התנדב לשירות צבאי, על הטרואומות שחוה במהלך אותו שירות, ועל הצלחת ההליך השיקומי, טיפולי, בעניינו של הנאשם.
32. בא כוח הנאשם עתר לקבל את המלצת שירות המבחן, תוך שהדגיש את השינוי שחל בנאשם מחד, ואת הפגיעה הקשה בעתידו ככל שההרשעה תיוותר על כנה מאידך.
- עמדת המתלוננת
33. מעבר לעמדת המתלוננת כפי שהובעה בפני שירות המבחן, המתלוננת נשאה גם דברים בבית המשפט. המתלוננת הדגישה בבית המשפט, כי היא מעוניינת לחזור לחיות יחד עם הנאשם, ועתרה למזער את הפגיעה העונשית בנאשם ואף ציינה כי אינה חוששת שהנאשם יפגע בה שוב, שכן לדבריה התנהגות הנאשם השתנתה לטובה בעקבות ההליך הטיפולי שעבר ב"דיאלוג מחודש",
- דברי הנאשם
34. הנאשם נשא דברים ארוכים, עם סיום הטיעונים לעונש. הנאשם סיפר בהרחבה בבית המשפט על תחושותיו, על מאפייניו עובר לטיפול, ועל השינוי שעבר בעקבות הטיפול, על תחושת האחריות שחש כלפי המתלוננת, על האחריות המלאה שנטל על ביצוע העבירה, ועל אי יכולתו לעבוד במקצועו (אבטחה) הגם שאחז ברישיון נשק, בשל העובדה שההליך כיום וההרשעה בהמשך שוללים ממנו את היכולת לשאת נשק ברישיון ולעסוק במקצועו.
35. הנאשם אף הוסיף כי הוא מסכים כי כל כספי הפיקדון (₪ 12,000) יועברו למתלוננת כפיצוי.
- דין והכרעה
36. העבירה בה הורשע הנאשם הינה חמורה.
37. עוצמת האלימות שהפעיל הנאשם כלפי המתלוננת היא עזה במיוחד, ועל פניו, בהינתן התמונות שהוצגו לעיוני, סבורני כי גם בהינתן העדר העבר הפלילי, וגם בהינתן העובדה שמדובר באירוע יחיד ולא באלימות נמשכת, היה מקום לדון את הנאשם למאסר ממושך בפועל בתוך גדרי המתחם, לו עתרה המאשימה (בין 6 ל - 18 חודשי מאסר בפועל) לצד רכיבי ענישה נוספים.
38. גם בתיקון 113, הקנה המחוקק מקום לשיקולי השיקום, ולמעשה אפשר חריגה מהמתחם, בשל שיקולי שיקום, מקום בו התרשם בית המשפט, כי הנאשם אכן השתקם או שיש סיכוי שישתקם.
39. בעניינו של הנאשם דנן, עולה תמונה נדירה, מהתסקירים, של הליך טיפולי מלא וממושך שעבר הנאשם, תוך שיתוף פעולה מלא, תוך הפנמה מלאה של המסר הטיפולי, ותוך ששירות המבחן עמד על שינוי אמיתי וכנה שחל בנאשם.
40. בנוסף, סבורני כי יש מקום ליתן משקל של ממש לעמדת המתלוננת עצמה, החפצה בשיקום חייה המשותפים עם הנאשם, ובמזעור הפגיעה העונשית בנאשם לרבות הפגיעה באפשרות פרנסתו.
- שאלת ההרשעה
41. נפסק כי ככלל, משנמצא הנאשם בהליך פלילי אשם, יש להרשיעו. זהו הכלל, וההימנעות מן ההרשעה הינה החריג לאותו הכלל:

"...הרשעה בדין היא מעשה מהותי שיש לו השלכות ברורות על הגדרתו של מי שעבר עבירה פלילית כבעל הרשעה קודמת. הימנעות מהרשעה שמטרתה לחסוך מן הנאשם את התיג של עבריין עשויה להיות מוצדקת רק במקרים חריגים..." (ע"פ 2513/96 ע"פ 3467/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש, פ"ד נ(3), 682, 684-685 (1996))

42. נקבעו בהלכה הפסוקה הקריטריונים הכלליים אימתי יש להעדיף את ההימנעות מהרשעה ולנקוט בצעד חריג זה: "אכן, ענישתו של נאשם היא אינדוידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירות שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על-יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם. הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל." (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3), 337, 341-342 (1997))

43. בהמשך נתגבשה בהלכה הפסוקה הדרישה לפיה על מנת לעמוד בקריטריון של פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, יש להראות פגיעה קונקרטיה ומוחשית של ההרשעה בנאשם, ואין די בהצבעה על פגיעה בעלמא בשל חסימה עתידית של אפשרויות תעסוקה שאינן קונקרטיה.

44. ומן הכלל אל הפרט.

45. לכאורה, סוג העבירה עצמו, שולל את האפשרות להימנע מהרשעה, מקום בו חומרת העבירה, לכאורה, מחייבת את הותרת ההרשעה על כנה. מנגד, בעניינו של הנאשם דנן, הפגיעה בשיקומו כפועל יוצא מהותרת ההרשעה על כנה, גבוהה במיוחד, בהינתן התלות של הנאשם, לצרכי עיסוקו, ברישיון נשק, אשר החזקתו מותנית בהעדר הרשעות קודמות.

46. לו אך בפגיעה בפרנסת הנאשם מדובר היה, סבורני כי שיקולי הענישה לא היו מאפשרים את ביטול ההרשעה.

47. בעניינו של הנאשם, משקל של ממש נותן אני לעמדת המתלוננת עצמה, ולרצונותיה של המתלוננת, כפי שהובעו הן בפני שירות המבחן והן בפני במהלך הדיון.

48. בנוסף, סבורני כי יש לקחת בחשבון את העובדה כי חרף עוצמת האלימות הגבוהה, המדובר באירוע חד פעמי ונקודתי, הגם שאלמלא השיקולים האחרים, לא היה בשיקול זה, בכדי להטות את הכף.

49. סבורני כי יש לקחת בחשבון את נסיבותיו של הנאשם עצמו, אדם אשר כלל לא היה חייב בשירות צבאי והתנדב לתרום מזמנו ובמקום לעשות לביתו בחר לתרום שלוש שנים לחברה ולשרת שירות צבאי מלא ותובעני כלוחם ביחידה קרבית, וזאת כאות ומופת לסביבתו, בה לא חלה חובת הגיוס ובה המעטים המתנדבים לשירות צבאי, משמשים דוגמא ומופת לרבים אשר אינם בוחרים באפשרות זו, ודומה כי ראוי שהתנהלות זו של הנאשם, תזקף לזכותו ביום סגריר.

50. כאמור, הנאשם עצמו, עבר הליך טיפולי ארוך, אינטנסיבי ומקיף, וכעולה מהתסקירים, חל שינוי של ממש בתפיסותיו של הנאשם, באופן הממזער את האפשרות להישנות העבירה, ובאופן בו שירות המבחן התרשם כי הנאשם הפנים באופן מלא את דרכי ההתמודדות הראויות עם סיטואציות דומות בעתיד.

51. סבורני כי בכל אחד מהשיקולים דלעיל לחוד, לא היה בכדי להטות את הכף, ואולם בהצטברותם יחדיו, יכול ויש בכדי להצדיק נקיטה בצעד החריג של ביטול הרשעה חרף חומרת העבירה וחרף נסיבות ביצועה, תוך הרחבת היקף השל"צ, מעבר להיקף השל"צ שהומלץ על ידי שירות המבחן.

52. לאור כל האמור לעיל, סבורני כי יש מקום לקבל את המלצת שירות המבחן, ואני מורה על ביטול ההרשעה, ודן את הנאשם ללא הרשעה, לעונשים הבאים:

א. פיצוי למתלוננת (ע"ת/2 ברשימת עדי התביעה) בסך 12,000 ₪. לאור הסכמת הנאשם, הפיצוי יקוזז מהפיקדון שהופקד במסגרת תיק המעצר.

ב. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 260 שעות, על פי תוכנית של"צ שהותוותה על ידי שירות המבחן.

ג. צו מבחן למשך שנה מהיום.

מובהר לנאשם כי ככל שלא ישתף פעולה עם שירות המבחן באופן מלא ביחס לצו המבחן ו/או לצו השל"צ, ו/או ככל שלא יתייצב למפגשים ו/או הליכים טיפוליים ו/או לא יתייצב לביצוע העבודות, כולן, ו/או חלקן ו/או מקצתן, ו/או ככל שלא יבצע את עבודות השל"צ בהתאם להוראות הממונים עליו מטעם שירות המבחן, ו/או מקום ביצוע עבודות השל"צ, רשאי בית המשפט להפקיע את צו השל"צ ו/או צו המבחן, ולדון את הנאשם מחדש בגין העבירות המיוחסות לו, תוך שמובהר לנאשם כי במצב דברים זה, יאלץ בית המשפט לדון את הנאשם בתוך גדר המתחם (במעמד מתן גמר הדין, הבהיר בית המשפט רכיב זה לנאשם בלשון פשוטה ויודא כי הנאשם הבין זאת).

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע.
המזכירות תשלח העתק החלטה לשירות המבחן.
ניתנה והודעה היום כ"ג טבת תשע"ו, 04/01/2016 במעמד הנוכחים.